

kan siges at være et Lykkespil i den Livsforfæring, der ligger i Fæstet, har jeg knyttet Fæsteværigheden til Mandens og een Kones Levetid, istedetfor at den nu er knyttet til alle de Koner, som muligviis en Fæster kan ægte i hele sin Levetid, og altsaa ogsaa til den Alleryngste, som han kan ægte lige fort før sin Død. Det er en betydelig Vinding for Godebesidderne og ogsaa et Gode for Sædeligheden. § 9 omhandler ogsaa et nyt Punkt, som hænger paa en vis Maade sammen med dette, og som forskjellige Gange har været til Dmtale i denne Forsamling, ja, engang har været Gjenstand for et Lovforslag, som var meget nær ved at vinde Fleertallet for sig; det gaaer nemlig ud paa, at en Fæsters Enke kan være berettiget til at gifte sig, uden at hendes Mand behøver at søge ny Indfæstning. Man maa vel lægge Mærke til, at paa Landet, hvor Mandens Virksomhed, navnlig hans Virksomhed ved egne Kræfter, i de fleste af disse Forhold spiller en saa stor Rolle, der vil en Mand's Bortdøen fra en Kone meget ofte sætte hende ud af Stand til at fortsætte Bedriften, uagtet hun ved Indfæstningen har vundet fuld Afkomst dertil, og de nærmere Forhold, som følge af Familielivet i Landbostanden, medføre, at det vil hyppigt være vanskeligt for en saadan Kone at erholde mandlig Understøttelse, undtagen i et Egteskab, og derfor bliver dette ofte en Nødvendighed for hende, naar hun skal nyde godt af den Indfæstning, som engang er indgaaet. Det er fastsat her, at den nye Fæster, den Mand, med hvem hun gifter sig, ikke kan tiltræde Fæstet, førend der er stillet en forsøgt Sikkerhed for Jorddroten med Hensyn til alle de Forhold, hvori Fæsteren staaer til Jorddroten. Det er ligeledes fastsat, at den Mand, som saaledes gifter sig ind i et Fæstested ved at gifte den forhenværende Fæsters Enke, kun for sit Vedkommende er berettiget til at blive ved Stedet, ifald Enken dør før ham, den Tid, der er tilbage af de § 8 nævnte 30 Aar.

— En af de næste Paragraffer, som faaer mere indgribende Betydning, er § 14, hvor der er Tale om Synet, naar Fæstecontracten skal oprettes. Det er Noget, som Ingen, der kender disse Forhold, kan være uvidende om, at det Syn, som foregaaer, naar Fæstesteder overdrages, er tidt i høi Grad uefterretteligt, og at Afleveringen derfor bliver fuld af Tvivl og Usikkerhed. Loven her gaaer ud paa at fastsætte, at Overdragesssynet skal skee paa en mere paalidelig, en mere efterrettelig Maade end hidtilbogs, for at det kan bruges som et sikkert Grundlag, naar Afleveringen i sin Tid finder Sted. I de senere Paragraffer, navnlig § 16, bliver der Tale om dette Syn ved Afleveringen, og der kommer da Afgjørelsen af et af de Spørgsmaal frem, som har givet Anledning til mange Klager og ved mange Leiligheder grundede Klager, nemlig hvilken Godtgjørelse Eieren eller Jorddroten skal lade tilflyde den Landbo, som afleverer sit Fæstested, eller dem, der paa hans Vegne — her maa jo nærmest tænkes paa Fæstets Dphør ved Døden — aflevere Fæstestedet. Jeg har søgt at ordne i Klasser de forskjellige Gjenstande, som der her maae tages Hensyn til, og at anfætte dem i 3 Værdier efter den større eller mindre Betydning, de kunne have for Eieren eller Jorddroten. Det er ogsaa af de Gjenstande, med Hensyn til hvilke det kan være Tvivl underkastet, hvorvidt man har ramt det Rette i Enkelthederne, og jeg ventet mig, at man muligviis vil søge at ændre og ordne det paa en anden Maade. Jeg har gjort mig Umage, saavidt det stod i min Magt her, at antyde de Hovedgjenstande, som kunne blive Gjenstand for Tvivl. Den Godtgjørelse, som saaledes skal gives den Fra-trædende eller hans Arvinger, er efter Forslaget betænkt at skulle betragtes som liggende i den Forsøgelse af Stedets Værdi, der igjen vil komme Jorddroten tilgode ved de kommende forhøiede Afgifter. —